

ชื่อแผนงาน แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
ประจำปีงบประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๖๓

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ด้วยในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี ลักษณะสภาพอากาศของประเทศไทยโดยทั่วไป จะเกิดความแห้งแล้ง และมีอากาศร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อน ส่งผลให้ประเทศไทยต้องประสบภัยแล้งอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะพื้นที่เขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ประปาเข้าถึงไม่ถึงก็จะประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อทำการเกษตร รวมทั้งปัญหาน้ำเนื่องจากน้ำทะเลหนุน ตลอดจนปัญหาไฟไหม้หญ้าซึ่งสร้างความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตรและปศุสัตว์ ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสภาวะแวดล้อมโดยรวม กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจหน้าที่ในการดูแลและร่วมเข้าแก้ปัญหาให้ประชาชน

ดังนั้น เป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้น จึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้งภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ ช่วยบรรเทาความเสียหาย หรือลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากภัยแล้ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทาง และหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อนิเวศและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้ง ตั้งแต่ขั้นเตรียมการก่อนเกิดภัยแล้ง ขณะเกิดภัยแล้งหลังจาก และภายหลังจากสิ้นสุดภัยแล้ง

๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๓. นิยามศัพท์

ภัยแล้ง หมายถึง ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความแห้งแล้ง และส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร
 ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต
 ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ อำนาจการ สั่งการ
 ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย
 อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.)
 เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใน
 พื้นที่ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์เรียกว่า“Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมีองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. แนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายและแนวทางดังนี้

๕.๑ เป้าหมาย

๕.๑.๑ เพื่อทราบปริมาณน้ำในคู คลอง และแหล่งน้ำ โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักการระบายน้ำกรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน กรมทรัพยากรธรณี เป็นต้น

๕.๑.๒ มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และกิจกรรมต่างๆ อันเนื่องมาจากการขาดแคลนน้ำจากภัยแล้ง โดยการจัดหาแหล่งน้ำให้ผู้ประสบภัย สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ยารักษาโรค และปัจจัยอื่นที่จำเป็น เพื่อลดระดับความรุนแรงของภัยแล้ง

๕.๑.๓ ผนึกพลังประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยแล้ง และมีความตระหนักต่อการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕.๑.๔ เตรียมความพร้อมด้านกำลังเจ้าหน้าที่ ยานพาหนะสำหรับใช้บรรทุกน้ำ ภาชนะเก็บน้ำ เครื่องสูบน้ำ ประปาหมู่บ้าน บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล และประตูปรับน้ำ ให้พร้อมรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง

๕.๑.๕ ป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากภัยแล้ง เช่น การขาดแคลนน้ำ อุปโภค บริโภค น้ำเพื่อทำการเกษตร ปัญหาน้ำเค็ม ไฟไหม้หญ้าและไฟไหม้อาคาร ถนนทรุดตัว โรคระบาด เป็นต้น

๕.๒ แนวทางการปฏิบัติ

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัด
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๑) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้งสำนักงานเขต เพื่อประสานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดมาตรการ และแนวทางในการแก้ปัญหาภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง	- รายงานผลการศึกษา/ข้อมูลภัยแล้งในปีที่ผ่านมา - ผลกระทบภัยแล้ง - บัญชีพื้นที่เสี่ยง
๒) เตรียมจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง พร้อมจัดทำรายงานสถานการณ์ภัยแล้งให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครรับทราบ	- ฝ่ายปกครอง	- เตรียมจัดทำคำสั่งจัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง - การจัดตั้งศูนย์ฯ
๓) ติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง เพื่อเตรียมการให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ทันต่อเหตุการณ์	- ฝ่ายปกครอง	- ติดตามข้อมูล/ผลกระทบที่ได้รับ
๔) ประสานการประสานครหลวงเพื่อขอรับการสนับสนุนน้ำประปาเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค โดยไม่คิดมูลค่า เพื่อแจกจ่ายประชาชนที่ประสบความเดือดร้อน	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษา	- ข้อมูลการประปาพื้นที่/ผู้ประสานงาน/เบอร์โทรศัพท์
๕) จัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักร เพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้งตามที่สำนักงานเขต หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้องขอ	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษา - เทศกิจ	- บัญชี เจ้าหน้าที่/อาสาสมัคร - บัญชี รถบรรทุกน้ำ เครื่องจักร และวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๖) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงปัญหาภัยแล้งที่จะเกิดขึ้น จัดทำประกาศแจ้งเตือนประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยแล้ง และเตรียมการสำรองน้ำ ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายพัฒนาฯ	- ข้อมูลผลกระทบที่อาจได้รับ - คู่มือประชาสัมพันธ์
๗) เตรียมยารักษาโรค เวชภัณฑ์ และบุคลากรทางการแพทย์ พร้อมอุปกรณ์ รถพยาบาลฉุกเฉิน ให้พร้อมปฏิบัติงานตลอดเวลา พร้อมแจ้งเตือนประชาชนถึงโรคระบาดที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงฤดูร้อน	- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- บัญชียารักษาโรค - คำสั่งอยู่เวรการปฏิบัติงาน
๘) เตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนภารกิจบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยจัดหาสิ่งของในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย น้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนค่าใช้จ่ายตามภารกิจของหน่วยงานตามความจำเป็น	- ฝ่ายการคลัง	- เตรียมข้อมูลเพื่อของบการสนับสนุนงบประมาณ
๙) สำรวจจุดเสี่ยงที่อาจจะเกิดไฟไหม้หรือกองขยะในพื้นที่เขต พร้อมสำรวจแหล่งน้ำและหัวจ่ายน้ำดับเพลิง(ประปาหัวแดง) หากพบว่าไม่สามารถใช้งานได้ให้ประสานสำนักงานประปาพื้นที่ทำการซ่อมแซม	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายเทศกิจ	- บัญชีจุดเสี่ยงจากอัคคีภัย - บัญชีแหล่งน้ำ/หัวจ่ายน้ำดับเพลิง

๒. ขณะเกิดภัย (ภาวะฉุกเฉิน)

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตเพื่อกำหนดจุดจ่ายน้ำดื่ม น้ำใช้ และบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะเป็น	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยแล้ง
๒) สนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ พร้อมรถบรรทุกน้ำเพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยแล้ง
๓) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อความให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง เช่น - ถังบรรจุน้ำดื่ม - เครื่องสูบน้ำ - ซ่อมแซมถนนที่ทรุดตัวจากภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยแล้ง

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๔) สนับสนุนยารักษาโรค เวชภัณฑ์ และให้การ รักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยจากโรคระบาดใน หน้าแล้ง รวมทั้งช่วยเหลือผู้ประสบภัยจาก อัคคีภัยนำส่งผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาล	- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาล้าง แล้ง
๕) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้ความ ช่วยเหลือประชาชนตามที่ร้องขอ	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจใน การป้องกันและแก้ไข ปัญหาล้างแล้ง
๓. หลังเกิดภัย		
กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑) สำรวจและประเมินความเสียหายจากปัญหาล้าง แล้งในเขตพื้นที่ พร้อมทั้งสรุปรวบรวมข้อมูลการ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย แจ้งสำนักป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเพื่อดำเนินการต่อไป	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมมูลค่าความเสียหาย
๒) สรุปบทเรียน (Lesson learning) โดยการ รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเกิดปัญหาล้าง แล้ง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อประโยชน์ใน การบริหารจัดการ พร้อมรายงานผลการ ดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัย ให้ผู้บริหาร กรุงเทพมหานครทราบต่อไป	- ฝ่ายปกครอง	- สถิติความเสียหาย

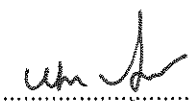
๖. ระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

จัดตั้งศูนย์สื่อสาร และจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้
ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็ว ทั่วทุกพื้นที่

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉินระบบ VHF ผ่านข่ายเสาวภา	วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน - เทศกิจ

๗. การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

เมื่อสถานการณ์ยุติลง ให้ฝ่ายปกครองทบทวน วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อถอด
บทเรียนการแก้ไขปัญหา พร้อมจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และรายงานให้กรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยทราบ ต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้เสนอแผน
(นางสาวพรทิพย์ ชำนิกล้า)
(เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ)
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติแผน
(นางสาวอารัตินา พิชัยกุล)
(ผู้เชี่ยวชาญการเขตสัมพันธวงศ์ วิชาการบริหาร)
ผู้อำนวยการเขตสัมพันธวงศ์